

Phenomenological Survey of Causes of Student Tendencies to Academic Cheating and Cheating Methods from Perspective and Experiences of Cheater Students

A. Shahbazian Khonig^{1*}, A. Farid²,
R. Habibi Kaleybi³

1. M.A in Educational Psychology, Shahid Madani University; Azarbaijan 2. Assistance Professor in Educational Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University; 3. Assistance Professor in Educational Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University

بررسی پدیدارشناسانه علل گرایش به تقلب تحصیلی و روش‌های تقلب تحصیلی از دیدگاه و تجربیات دانش‌آموزان متقلب

آرش شهبازیان خونیق^{۱*}، ابوالفضل فرید^۲،

رامین حبیبی کلبی^۳

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی دانشگاه شهید مدنی

آذربایجان؛ ۲. استادیار روانشناسی تربیتی دانشگاه شهید مدنی

آذربایجان؛ ۳. استادیار روانشناسی تربیتی دانشگاه شهید مدنی

آذربایجان

Abstract

Purpose: The aim of this research was the explanation of cheater stueen's exeeriece and perspective regarding.

Method: methods and causes of tendencies to academic cheating .research method was qualitative with Interpretive phenomenology. Procedures were semi-structured interviews that were done upon 32 cheater students from different gender and grades. In this method, cheater students state their experiences on this subject.

Findings: two main theme and 21 sub-themes extracted from data that could become cheating causes from the stueen's eerseectve. the htemes were:1-internal and personal factors; academic weakness, lake of trust in information, not being humiliated among friends, not obtaining low scores, Try to improvement the score and recovery Test level, and....2-contextual and external factors; difficulty of tasks and lessons, class and classroom atmosphere, parents press and....both male and female students declare academic weakness, cheating of classmates, not contempt among friends and Not low score, Improve scores, effect of classroom climate and classmates, and difficulty of tasks and lessons as academic cheating causes. The most widely used methods for academic cheating were; Replacement sheet of examination, writing answers on Kleenex, writing from friends sheets, writing answers in the hands, registration on the calculator, and cheating by stealthy use of textbooks.

Keywords: Academic cheating, Phenomenology, perspective, Experiences, Students

چکیده

هدف: پژوهش حاضر، تبیین دیدگاه و تجربیات دانش‌آموزان متقلب در خصوص علل گرایش به تقلب تحصیلی و روش‌های تقلب تحصیلی است.

روش: مطالعه حاضر به روش کیفی و با رویکرد پدیدارشناسی تأویلی صورت گرفت. بدین منظور مصاحبه‌های نیمه ساختار یافته از ۳۲ دانش‌آموز پسر و دختر متقلب با مقاطع تحصیلی مختلف انجام شد که طی آن دانش‌آموزان متقلب تجربه‌های خود را در خصوص این پدیده بیان کردند. دو مضمون اصلی و بیست‌ویک زیر مضمون از یافته‌ها استخراج شدند که توانستند علت‌های تقلب تحصیلی را از دیدگاه دانش‌آموزان متقلب به تصویر بکشند.

یافته‌ها: مضامین حاصل از تحلیل عبارت‌اند از: ۱- عامل‌های فردی و درونی؛ داشتن ضعف درسی، عدم اعتماد به دانسته‌ها، تحقیر نشدن پیش دوستان و نمره کم نگرفتن، لذت بردن از تقلب، احساس غرور و افتخار کردن بعد از تقلب، راهی آسان برای نمره گرفتن، بالا بردن نمره‌ها و سطح امتحان و ۲- عامل‌های بیرونی و موقعیتی: سخت بودن تکالیف و دروس، تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها، فشار والدین و هم دانش‌آموزان دختر و هم دانش‌آموزان پسر بیشتر، علت‌های داشتن ضعف درسی، تقلب کردن دوستان و همکلاسی‌ها، تحقیر نشدن پیش دوستان و نمره کم نگرفتن، بالا بردن نمره‌ها و سطح امتحان، تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها، سخت بودن تکالیف و دروس را عامل‌های تقلب مطرح کردند. بیشترین روش‌های مورد استفاده برای تقلب تحصیلی عوض کردن ورقه‌ها و روی دستمال‌کاغذی و کاغذ نوشتن، نگاه به ورقه بغل‌دستی، روی دست نوشتن و ذخیره کردن اطلاعات در ماشین حساب، گذاشتن کتاب زیر ورقه امتحانی بود.

کلید واژه‌ها: تقلب تحصیلی، پدیدارشناسی، دیدگاه، تجربیات، دانش‌آموزان

دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۱۱/۲۱

پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۰۷/۲۸

Accepted Date: 2016/02/10

Received Date: 2016/10/19

Email: arashshahbaziyan@yahoo.com

* نویسنده مسئول:

مقدمه و بیان مسأله

تقلب^۱ می‌تواند به‌عنوان جعل دانش، یا باهوش نشان دادن خود از روی نیرنگ تعریف شود (Anderman & Murdock, 2011). طبق نظر (Wilkinson, 2009) تقلب یکی از شکل‌های بد رفتاری است که به یکی از بزرگ‌ترین نگرانی‌های مؤسسه‌های آموزشی تبدیل شده است. نهادهای آموزشی و پرورشی، فرایند نظام‌یافته جامعه‌پذیری افراد را بر عهده دارند. امتحان و آزمون، نهادهای فرعی آن می‌باشند. (Naghdipour & Okechukwu, 2013). یکی از مسائل جامعه آموزشی، تقلب تحصیلی است. رفتار تقلب در محیط آموزشی در حال افزایش است (Farnes et al, 2011) و اکثر دانش‌آموزان و دانشجویان، نوعی بی‌صدافتی تحصیلی^۲ را در طول دوران تحصیل خود گزارش نموده‌اند (Henning et al, 2013; Malesky, Baley, Crow, 2016).

هنجارها^۳، قواعدی برای رفتارند که ارزش‌های یک فرهنگ را منعکس می‌کنند یا تجسم می‌بخشند (Chavoshian, 2015) و تقلب، تخلف از هنجارهاست. شیوع بالای تقلب؛ هشدار برای جامعه است و گویای آن است که روند تبعیت از قانون، دچار مشکل شده است. با توجه به این‌که مسأله اجتماعی؛ وضعیت اظهارشده‌ای است که با ارزش‌های شمار مهمی از مردم مغایرت دارد و برای تغییر آن وضعیت باید اقدام کرد (Rabyngtn & Weinberg, 2003). موضوع تقلب تحصیلی نیز مسأله‌ای اجتماعی است. زیرا هدف از نهادهای آموزشی، آشنایی افراد با ارزش‌های جامعه و به‌نوعی جامعه‌پذیری آنان است و هنگامی که در این نهادها افراد به‌جای تبعیت از هنجارهای مشروع، انواع سرپیچی از هنجارها و ارزش‌های جامعه را فراگیرند، در جامعه نیز برای رسیدن به هدف، همین راه را ادامه خواهند داد. تقلب، در صورت شیوع، مانعی در جهت تحقق ارزش قانون‌گرایی است و اعتماد اجتماعی را در جامعه متزلزل می‌کند. شیوع تقلب در یک جامعه همچنین می‌تواند شاخصی از وجود آنومی اجتماعی در آن جامعه باشد. زیرا طبق تعریف رابرت مرتون^۴، زمانی که افراد راه‌های قانونی برای رسیدن به اهداف خود نیابند، به‌اصطلاح قانون را دور می‌زنند (Burnett, Smith & Wessel, 2016).

اگر دانش‌آموزی یک‌بار از طریق تقلب موفق شود نمره خوبی بگیرد دیگر نمی‌تواند با فکر خودش امتحان دهد و در مقابل وسوسه نوشتن از روی دست دیگران پایداری نکند. بیشتر دانش‌آموزان در طول سال‌های مدرسه حداقل یکی دو بار تقلب می‌کنند و در بیشتر این موارد بدون آن‌که مطلب درسی را فهمیده باشند با نمره غیرواقعی به کلاس بالا راه می‌یابند و این موضوع مشکلات بسیاری را

-
1. cheating
 2. academic dishonesty
 3. norms
 4. merton

به وجود می‌آورد بیشتر والدین می‌خواهند فرزندان آن‌ها درک کنند که تقلب کردن کار درستی نیست حتی اگر بدون تقلب نمره‌ی بالاتری را نگیرند (Sarita, 2015). برخی از علل تقلب دانش‌آموزان عبارتند از: ۱- ضعف درسی دانش‌آموزان نسبت به محتوا ۲- بالا بردن سطح نمره امتحان ۳- تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها ۴- احساس عدم امنیت نسبت به نمره‌هایی که دریافت می‌کند از طرف والدین، برخی از والدین به‌جای دانش‌فرزندشان صرفاً به نمرات وی تکیه کرده و چنانچه نمره ممتاز یا قابل قبولی نگیرد، مرتب او را با دیگر دانش‌آموزان مقایسه و سرزنش می‌کنند. ۵- بی‌اعتمادی به خود و دانسته‌هایشان یا همان عدم اعتمادبه‌نفس ۶- نیاز به جلب توجه و خودنمایی و یا قدرت‌نمایی ۷- نادرست و متقلب بودن اعضاء خانواده که زمینه تقلب را در کودک فراهم می‌کند. ۸- عدم آگاهی از دلایل برگزاری امتحان و انجام تکالیف در هدف آموزشی (Ballantine, Larres, Mulgrew, 2014).

در یک تحقیق زمینه‌یابی که اخیراً بر روی بیش از ۳۰۰۰ دانش‌آموز کلاس چهارم تا هفتم انجام گرفت، مشخص شد که یک‌پنجم این دانش‌آموزان، تقلب کردن را در امتحانات تأیید کرده‌اند (Nora & Zhang, 2010). به نظر (Midgley, 2014) دانش‌آموزانی که خود را کوچک می‌شمارند و خود کارآمدی تصویری سطح پایینی دارند، به دنبال ابراز شایستگی در نزد دیگران‌اند و ممکن است که مستعد استفاده از تقلب باشند. در ایران؛ (Farahani, KhoshtakhtAjirluo & Farhadi, 2015) در پژوهش خود نشان دادند که از دلایل تقلب دانش‌آموزان اضطراب، توقع بیش حد والدین و اطرافیان، رقابت‌های ناصحیح بین دانش‌آموزان، عدم توانایی فرد در یادگیری و همچنین عدم تدریس خوب بود. همچنین (Khamesan & Amiri, 2011) در پژوهش خود متوجه شدند که میزان تقلب در دختران بیش از پسران و باور به عمومیت داشتن تقلب در دختران به‌طور معناداری بیشتر از پسران بود و رایج‌ترین شیوه‌ی تقلب در جلسات امتحان، نگاه کردن و نوشتن روی کاغذ و رایج‌ترین شیوه تقلب در تکالیف درسی، گرفتن تکالیف از همکلاسی و از اینترنت است. در ارتباط با علت تقلب، شرکت‌کنندگان بیان کردند که عوامل درونی نظیر: عدم مسئولیت‌پذیری و عدم وقت کافی بیش از عوامل بیرونی نظیر سخت بودن تکالیف و توقع زیاد از یادگیرنده در تقلب نقش دارد (Abedinipuor, Samadi & Momeniyan, 2013). نیز در تحقیق خود به این نتایج رسیدند که در میان دانشجویان بیشترین شیوه تقلب، نگاه کردن به برگه امتحانی فرد کناری و یا در معرض دید قرار دادن برگه خود و کمترین شیوه تقلب، دسترسی به سؤالات قبل از امتحان و حضور به‌جای فرد دیگری در جلسه امتحان بود. همچنین بیشترین دلیل مطرح شده تقلب گرفتن نمره و کمترین دلیل مطرح شده برای تقلب اضطراب بود. در مطالعه (Amini et al, 2015) هم، مشخص شد که بیش از ۸۰ درصد دانشجویان حداقل یک‌بار کپی کردن در طول امتحان را در دوران دانشجویی خود تجربه کرده بودند. همچنین، ۲۵ درصد آنان در نوشتن

پایان نامه و مقاله حداقل یک نوع سرقت علمی را انجام داده‌اند. عملکرد دانشجویان حاکی از آن بود که ۵۰ درصد آنان در طول دوره بالینی خود حداقل یک‌بار تجربه تقلب را داشته‌اند و میزان ارتکاب تقلب در دانشجویان دختر به‌طور معنی‌داری کمتر بود.

به‌طور کلی، پرداختن به رفتار فریبکارانه تحصیلی از آن رو اهمیت دارد که براساس ادبیات پژوهشی، افرادی که به تقلب تحصیلی اقدام می‌کنند، اغلب، این رفتار ناشایست را پس از فراغت از تحصیل، به محیط‌های کاری خود، انتقال می‌دهند. از آنجایی که شیوع تقلب توان بالقوه‌ای در ایجاد محدودیت‌های بزرگ در شکوفایی استعدادها، فردی و نهادی دارد، نبایستی با این مسئله همانند شکلی ناچیز و کم‌اهمیت از رفتارهای انحرافی برخورد شود. اهمیت شناخت عوامل تأثیرگذار و راهکارهای جلوگیری از گسترش تقلب موجب شدت گرفتن موجی از تحقیقات علمی با رویکردهای متنوع در کشورهای مختلف، به‌ویژه در ایالات متحده آمریکا با تمرکز بر ادبیات و پژوهش‌های مرتبط با ادراکات دانشجویان از هزینه‌ها و منافع تقلب شده است (Ogilvie & Stewart, 2010). ادبیات مربوط به هزینه-فایده کنشگران ریشه در مکتب اصالت فایده قرن هجدهم دارد و باکارهای نویسندگانی همچون جرمی بنتهام و سزار بکاریا در قالب مکتب جرم‌شناسی کلاسیک شناخته می‌شود. این دکترین در سیر تحول تاریخی‌اش به تدریج صیقل یافته و امروزه بانام نظریات انتخاب عقلانی^۲ معرفی می‌گردد. امروزه نظریه‌های انتخاب عقلانی با عاریت گرفتن، در قالب واژه‌هایی مانند فرصت‌ها، هزینه‌ها، سودها و فایده‌ها سخن می‌گویند، از یک معنا، رهیافت اقتصادی، چرخه‌ای کامل از ۲۰۰ سال موقعیت کلاسیک را به ارمغان آورده که رفتار فرد محصول محاسبه میزان گنج و رنج و سود و زیان است (Frankpy & Marilyn, 2009). مشارکت در تقلب متأثر از انواع عوامل گوناگون جمعیت‌شناختی، فردی و موقعیتی می‌باشد (Burrus et al, 2007, Stone et al, 2010). بدین خاطر مطالعه دقیق و همه‌جانبه تقلب، نیازمند دانش‌های پشتیبان و بین‌رشته‌ای است.

یکی از پژوهشگران در یک مطالعه مفصل از تقلب دانشگاهی، بدین نتیجه رسیده که درحالی‌که ۵۰ درصد از دانشجویان در نوشتن تکالیف کلاسی‌شان تقلب کرده‌اند، میزان تقلب آنان در سر جلسات امتحانی ۳۳ درصد بوده است (Chapman et al, 2004). در مطالعه‌ای طولی (Anderman & Midgley, 2004) دریافتند که تقلب با ساختار کلاسی عملکردگرا رابطه‌ای مثبت و با ساختار کلاسی تسلط مدار رابطه‌ای منفی دارد (Stephens & Nicholson, 2008). نیز در پژوهش خود متوجه شدند که تمامی دانش‌آموزان متقلب هدفشان کسب برتری و گرفتن نمرات بالا است (Parvar, 2016). در مطالعه خود نشان داد که بین متغیرهای انگیزش درونی و

1. hedonism school
2. rational choice Theories

انگیزش بیرونی با تقلب تحصیلی رابطه وجود داشت و بین دختران و پسران دانش آموز از نظر تقلب تحصیلی تفاوت معنی داری وجود داشت (Zamani, Ahi & Ravanjuo, 2015). نیز به مطالعه رابطه بین عزت نفس و خودکنترلی با تقلب تحصیلی پرداختند و یافته‌های این پژوهش نشان داد که در شکل‌گیری رفتارهای انحرافی از جمله تقلب توجه به عوامل انسانی از جمله عزت نفس و خودکنترلی ضروری می‌باشد. در تحقیق (Zareh & Safari, 2015) مشخص شد که تقلب در امتحانات بدون کاغذ بیشتر از امتحانات با کاغذ بود. همچنین بین جنسیت و ارتکاب یا عدم ارتکاب به تقلب، رابطه‌ای وجود نداشت (Jahanbakhshgade, Mohammadi & Ojimoghanluo, 2015). در مطالعه خود نشان دادند که نقشی که خانواده و به خصوص پدر و مادر در سال‌های اولیه‌ی زندگی در تشکیل شخصیت و به‌طور خاص دیدگاه وی نسبت به امر تقلب دارند، پررنگ‌تر از نقش تمام عوامل بعدی مانند دوستان هم‌سن، دبیران و اساتید است (Aliverdinia & Salehinejad, 2013). در تحقیق خود به این نتایج رسیدند که میزان انواع سه‌گانه تقلب و متغیر کلی تقلب در میان دانشجویان در حد پایین بود و تقلب در امتحان رایج‌ترین نوع تقلب در میان دانشجویان بوده است و همچنین میان باورهای اخلاقی دانشجویان و میزان وقوع تقلب رابطه معکوس و معناداری وجود داشت (Gasemzade, 2013). در تحقیق خود به نتایج دست‌یافت که مقوله‌ی «ادراک دانشجویان از منش استاد و انجام درست وظایف در فرآیند آموزش» به‌عنوان مقوله مرکزی که در کاهش تقلب از دیدگاه دانشجویان نقش دارد و در صورتی که اساتید بتوانند وظایف استادی خود را در فرآیند آموزش و تعامل با دانشجویان به‌درستی انجام دهند، می‌توانند به کاهش تقلب تحصیلی در بین دانشجویان کمک کنند.

نگاهی به تحقیقات پیشین مسأله نشان می‌دهد که درباره موضوع تقلب تحصیلی عموماً تحقیقاتی با رویکرد کمی صورت گرفته است و تحقیقات انجام‌یافته عمدتاً در پی بررسی میزان فراوانی و شیوع این مسأله در محیط‌های آموزشی بوده‌اند. همچنین واکاوی عوامل موجود پیرامون موضوع بررسی این مقاله نشان می‌دهد که بیشتر متغیرهایی زمینه‌ای و جمعیت شناختی شامل جنس و سن در ارتباط با موضوع بررسی شده‌اند (Naghdipour et al, 2013; Khodaie et al, 2011; Khamesan & Amiri, 2011). و عوامل درونی نظیر عدم مسئولیت‌پذیری و عدم وقت کافی بیش از عوامل بیرونی نظیر سخت بودن تکلیف و توقع زیاد از دانشجو (Khamesan & Amiri, 2011) ارزیابی شده است. آن‌چنان‌که از پیشینه‌ی پژوهشی برمی‌آید: تقلب تحصیلی، مشکلی جدی در همه‌ی سطوح آموزشی در تمام جهان است. در زمینه تقلب و فریب‌کاری تحصیلی پژوهش‌های اندکی با رهیافت پدیدارشناسانه صورت گرفته است. بنابراین بررسی دقیق و عمیق و همه‌جانبه‌ای لازم است تا تجربیات دانش‌آموزانی حداقل یک‌بار تقلب کرده‌اند در این زمینه به روشن

کردن این موضوع و علل آن بیانجامد. بنابراین به خاطر لزوم بررسی دقیق و عمیق پدیده تقلب تحصیلی و علل گرایش به آن از پژوهش کیفی، در پژوهش حاضر انجام شد. به همین دلیل نوع نگاه مقاله حاضر؛ بر اساس اهدافی که دنبال می‌کند، منطبق بر نگاهی پدیدارشناسانه و عمیق است تا با بررسی دقیق و عمیق پدیده تقلب و علل گرایش به آن در مدرسه‌ها، مسئله تقلب تحصیلی را از درون، یعنی با توجه به دلایل ذهنی و تجربیات خود دانش‌آموزان متقلب بررسی نماید. بنابراین مقاله حاضر در نظر دارد به بررسی علل و عوامل گرایش به تقلب دانش‌آموزان و روش‌های تقلب کردن بپردازد. بنابراین هدف و سؤال مهم تحقیق حاضر این است که علل گرایش دانش‌آموزان به تقلب تحصیلی و بیشترین روش‌هایی که دانش‌آموزان برای تقلب تحصیلی استفاده می‌کنند، چیست؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر با رویکرد پدیدارشناسانی با روش تحقیق کیفی انجام شده است. روش پدیدارشناسی برای روشن‌سازی بیشتر پدیده‌ای خاص به کار می‌رود (Adib hajbageri, parvizi & Salsali, 2007). پدیده تقلب به‌خصوص تقلب تحصیلی باوجود اهمیت آن در آموزش و پرورش و نقش تربیتی آن به‌صورت عمیق و به‌طور کیفی بررسی نشده است و تحقیقات اندکی در مورد تقلب تحصیلی به‌خصوص علل گرایش آن‌هم به‌صورت کمی وهم کیفی انجام شده است. از این رو رویکرد پدیدارشناسی برای بررسی پدیده تقلب تحصیلی انتخاب شده است. در این پژوهش از پدیدارشناسی هرمنوتیک^۱ (تأویلی) برای کشف علل گرایش به تقلب تحصیلی استفاده شده است. پدیدارشناسی هرمنوتیک رویکردی نظام‌مند برای مطالعه و تفسیر یک پدیده ارائه می‌کند و اجازه می‌دهد یک پدیده را با دید تفسیری، به درک عمیق‌تری از تجربه‌های زیستی دست یابد (Heravikarimoy et al, 2007) در این پژوهش درک عمیق تجربیات و گفته‌های دانش‌آموزان متقلب از طریق کشف و تفسیر تجربیات و توجیحات بیان شده به‌دست آمد.

در پژوهش حاضر با توجه به هدف مطالعه، شرکت‌کنندگان براساس نمونه‌گیری هدفمند از بین دانش‌آموزانی که تجربه تقلب تحصیلی را داشته‌اند و معیارهای ورود به این تحقیق را داشته‌اند انتخاب گردید. معیارهای ورود برای دانش‌آموزان متقلب به این پژوهش عبارت بود از: داشتن سابقه تقلب در امتحان یا تکالیف درسی که معلمان و مراقبان متوجه تقلب این دانش‌آموزان شده بودند و اظهارات و تأیید خود دانش‌آموزان مبنی بر این‌که من تجربه تقلب تحصیلی را دارم و تمایل به شرکت در این تحقیق را دارم و همچنین تأیید دوستان و هم‌کلاسی‌ها مبنی بر این‌که این دانش‌آموز تقلب کرده است. فرایند گزینش نمونه‌ها ادامه پیدا کرد تا اینکه در جریان کسب اطلاعات هیچ

داده‌ی جدیدی پدیدار نشد و به عبارتی داده‌ها به اشباع^۱ رسیدند. در این بررسی ۳۲ دانش‌آموز که ۱۶ دانش‌آموز دختر و ۱۶ دانش‌آموز پسر در سه مقطع ابتدایی و متوسطه اول و متوسطه دوم شرکت داشتند. به منظور جمع‌آوری داده‌ها، از مصاحبه نیمه ساختاریافته استفاده شد. مصاحبه با یک سؤال کلی در مورد مفهوم تقلب و علل گرایش به تقلب تحصیلی شروع شد سپس سؤالات اکتشافی برای دستیابی به اطلاعات عمیق‌تر طرح شد. مدت مصاحبه‌ها بین ۲۰ تا ۳۰ دقیقه بود و از هر کدام از شرکت‌کنندگان یک جلسه مصاحبه به عمل آمد. مکان مصاحبه اتاق مشاوره در مدرسه بود که مصاحبه‌ها با در فضایی با اعتماد متقابل و صمیمانه صورت گرفت. مصاحبه‌ها برای دستیابی به داده‌های عمیق‌تر ادامه یافت. مصاحبه‌ها کاملاً بر روی کاغذ یادداشت می‌شد و بعد از اتمام مصاحبه‌ها و بازنگری کامل مورد تجزیه و تحلیل مضمونی قرار گرفت. در این پژوهش برای جدا کردن جملات مضمونی از رویکرد کل‌نگر^۲ و انتخابی^۳ استفاده شد.

بدین ترتیب که ابتدا متن هر مصاحبه به‌عنوان یک کل مورد توجه قرار گرفت و معنی بنیادی و مفهوم عمده متن به‌عنوان یک کل در یک یا چند بند توصیف شد. پس از آن متن هر مصاحبه چندین بار خوانده شد و جملات و عباراتی که به نظر می‌رسیدند مربوط به پدیده‌ی توصیف‌شده یا آشکارکننده‌ی آن هستند انتخاب شدند (رویکرد انتخابی). جدا کردن جملات مضمونی و تبدیل کردن و تغییر شکل دادن جملات گفته‌شده برای هر مصاحبه به‌طور مجزا انجام شد (مضمون اولیه). طبقات اولیه طراحی و مضمون‌ها در آن قرار گرفتند و با تغییر و جابه‌جایی مضمون‌ها تلفیق مضمون‌های مشترک و حذف مضمون‌های نابجا مضمون‌های اساسی مشترک پدیدار شدند. به‌عبارت‌دیگر عبارت‌ها، جمله‌ها و بندهای متعلق به هر کدام از مصاحبه‌ها به‌طور مجزا از مصاحبه‌های دیگر و با توجه به وجوه مشترک در قالب مضمون‌ها و زیر مضمون‌ها سازمان‌دهی شدند. در ابتدا مضمون‌های اولیه استخراج شدند و در مراحل بعدی به تدریج این مضمون‌ها با حذف مضمون‌های مشابه کمتر شد و در نهایت ۲۱ زیر مضمون با دو مضمون اصلی به دست آمد.

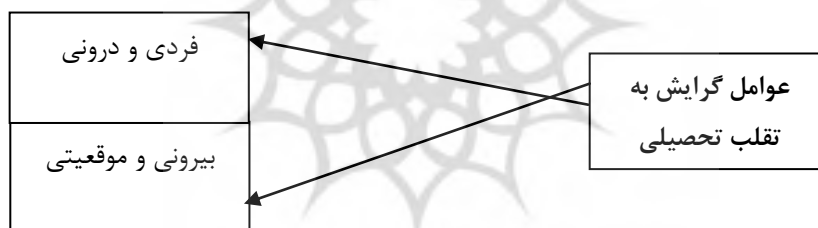
برای تأیید روایی و دقت^۴ پژوهش، معتبر بودن^۵، اطمینان‌پذیری^۶ و قابلیت تأیید^۷، داده‌ها مورد بررسی قرار گرفتند. برای تضمین معتبر بودن یافته‌های این پژوهش به شرکت‌کنندگان ارائه شد و آن‌ها نظرات خود را در مورد هماهنگی یافته‌ها با تجربه‌های خود اعلام کردند. پژوهشگر با حفظ مستندات در تمام مراحل پژوهش قابلیت تأیید پژوهش را تضمین کرد. علاقه‌مندی پژوهشگر

1. saturation
2. wholistic Approach
3. selective Approach
4. rigor
5. credibility
6. dependability
7. confirmability

به بررسی پدیده مورد مطالعه، تماس درازمدت با داده‌ها و همچنین تلاش برای کسب نظرات دیگران در این زمینه از دیگر عامل‌های تضمین‌کننده قابلیت تأیید بودند. به منظور رعایت ملاحظات اخلاقی، قبل از شروع مصاحبه‌ها، شرکت‌کنندگان و همچنین مسؤولین مدرسه‌ای که شرکت‌کنندگان در آن مشغول تحصیل بودند از اهداف و اهمیت تحقیق مورد نظر آگاه شدند و با کسب مجوز لازم و رضایت آگاهانه در تحقیق شرکت کردند. در فضای کاملاً صمیمانه و توأم با اعتماد به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که اطلاعات این مصاحبه فقط در جهت اهداف پژوهش مورد نظر به کار گرفته خواهد شد و همچنین اعلام گردید که در طول پژوهش و بعد از آن اطلاعات و مشخصات آنان محرمانه می‌ماند و می‌توانند به دلخواه انصراف خود را از ادامه مصاحبه اعلام کنند.

یافته‌های پژوهش

از تجزیه و تحلیل به دست آمده در پژوهش حاضر دو مضمون اصلی و بیست و یک زیر مضمون درباره علل گرایش به تقلب تحصیلی پدیدار شد که توانستند تبیین‌کننده آن باشند. این دو مضمون اصلی عبارت بودند از: ۱- عوامل فردی و درونی گرایش به تقلب تحصیلی ۲- عوامل بیرونی و موقعیتی گرایش به تقلب تحصیلی.

شکل (۱): دسته‌بندی علل گرایش به تقلب تحصیلی

۱- عوامل فردی و درونی گرایش به تقلب تحصیلی

در مطالعه حاضر دانش‌آموزان متقلب دوازده زیر مضمون عامل‌های فردی و درونی داشتن ضعف درسی، عدم اعتماد به دانسته‌ها، تحقیر نشدن پیش‌دستان و نمره کم نگرفتن، لذت بردن از تقلب، احساس غرور و افتخار کردن بعد از تقلب، راهی آسان برای نمره گرفتن، بالا بردن نمره‌ها و سطح امتحان، ملاک بودن نمره از نظر دانش‌آموز، رهایی از زحمت درس خواندن، عدم مطالعه کافی و درس نخواندن، نوشتن تکالیف از اینترنت و دوستان و کتاب‌های مکمل درسی، را به عنوان عامل‌هایی برشمردند که باعث گرایش آن‌ها به تقلب تحصیلی شده بود و از این دوازده عامل هفت عامل داشتن ضعف درسی، ترس از والدین، تحقیر نشدن پیش‌دستان و نمره کم نگرفتن، عدم مطالعه کافی و درس نخواندن، بالا بردن نمره‌ها و سطح امتحان، ملاک بودن نمره از نظر دانش‌آموز، نوشتن تکالیف

از اینترنت و دوستان و کتاب‌های مکمل درسی بیشترین فراوانی را داشتند. این مضمون‌ها در بسیاری از مصاحبه‌ها به‌نوعی خود را نشان داده‌اند، برخی از گفته‌های شرکت‌کنندگان در جدول ۱ نشان داده شده است (جدول ۱):

جدول (۱): عوامل فردی و درونی گرایش به تقلب تحصیلی

مضمون	گزاره
داشتن ضعف درسی	« بیشتر در درس‌هایی که ضعیف بودم تقلب کرده‌ام ولی بعضی وقت‌ها درس‌هایی وقت نشده بخونم و به کاری پیش اومده که نتوانسته باشم اون درس رو بخونم تقلب کرده‌ام.»
ترس از والدین	« برایم مهم است که نمره کم نگیرم چون خانواده و کسای دیگه به رخم می‌کشند و می‌گویند از فلانی یاد بگیر.»
تحقیر نشدن پیش دوستان و نمره کم نگرفتن	«نه خیر، من زحمت می‌کشم ولی برای ترس از اینکه نمره بد نگیرم تقلب هم با خودم به جلسه امتحان می‌برم.»
عدم مطالعه کافی و درس نخواندن	«زیاد فرقی نداره هر درسی را که نخونده باشم تقلب می‌کنم چه آسان، چه سخت، چه ضعیف باشم یا نباشم وقتی نخوانم تقلب می‌کنم.»
بالا بردن نمره‌ها و سطح امتحان	«به خاطر اینکه از رفقا کم نیارم و معدلم پایین نیاید و سرنوشتم خراب نشود تقلب کردم.»
ملاک بودن نمره از نظر دانش‌آموز	«بین خودمان و دوستان نمره خیلی مهم است ولی برای والدین سواد مهم‌تر است و والدین می‌خواهند وقتی درجایی سؤالی از ما می‌پرسن بتوانیم جواب بدهیم.»

۲- عوامل بیرونی و موقعیتی گرایش به تقلب تحصیلی

در بررسی حاضر، یکی از مضمون‌های اصلی به‌دست‌آمده عامل‌های بیرونی و موقعیتی گرایش به تقلب تحصیلی بود که شامل نه زیر مضمون: سخت بودن تکالیف و دروس، تأثیر جو کلاس همکلاسی‌ها، ملاک بودن نمره از نظر والدین، بی‌توجهی و مسامحه‌گری معلمان و مراقبان، عدم اطلاع از تاریخ امتحان، فشار والدین، تقلب کردن در افراد خانواده و فامیل، مشکلات خانوادگی، تقلب کردن دوستان و همکلاسی‌ها بود که از این زیر مضمون‌ها، مضمون‌های سخت بودن تکالیف و دروس، فشار والدین، تقلب کردن در افراد خانواده و فامیل، تقلب کردن دوستان و همکلاسی‌ها، بی‌توجهی و مسامحه‌گری معلمان و مراقبان، تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها دارای بیشترین فراوانی بودند. این مضمون‌ها در بسیاری از مصاحبه‌ها به‌نوعی خود را نشان داده‌اند، برخی از گفته‌های شرکت‌کنندگان در جدول ۲ نشان داده شده است (جدول ۲):

جدول (۲): عوامل بیرونی و موقعیتی گرایش به تقلب تحصیلی

مضمون	گزاره
مشکلات خانوادگی	«نگهداری از برادر کوچکم و کمک به مادرم و کارهای خانه بعضی وقتها باعث میشه من نتونم درسم رو خوب بخونم و مجبور می‌شوم تقلب بنویسم و سر جلسه امتحان بیاورم».
فشار والدین	«والدینم خیلی به من فشار می‌آوردن آن‌ها همیشه از من در مورد نمره‌هام و وضع درس‌هام می‌پرسند و مدام از وضع درسیم می‌پرسند».
بی‌توجهی و مسامحه‌گری معلمان و مراقبان	«معلمان ما سهل‌گیر هستند ولی بعضی از مواقع اگر درس نخوانم حتی اگر معلم سخت‌گیر هم باشد سعی می‌کنم تقلب کنم چون چاره دیگری ندارم...».
تقلب کردن دوستان و همکلاسی‌ها	«در بین همکلاسی‌های بعضی‌ها تقلب می‌کنند و بی‌توجهی معلم هم خیلی تأثیر داره ولی سخت بودن درس‌ها هم بی‌تأثیر نیست».
سخت بودن تکالیف و دروس	«در بعضی از درس‌ها مثل ریاضی و زبان که در کلاس چیزی متوجه نمی‌شوم تنها راهی که می‌ماند تقلب است».
تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها	«بله، جو کلاس خیلی تأثیر داره معمولاً بچه‌ها سر کلاس بهم کمک می‌کنند و تقلب می‌رسانند».
تقلب کردن در افراد خانواده و فامیل	«اکثر افراد فامیل‌مان تقلب می‌کنند و می‌آیند به ما می‌گویند که تقلب کرده‌اند».

همچنین در مطالعه حاضر انواع روش‌های تقلب از دانش‌آموزان متقلب هم سؤال شد که چگونه و با چه روش‌هایی دست به تقلب می‌زدند که بعد از تجزیه و تحلیل اطلاعات مربوطه چند روش که بیشترین استفاده را در بین دانش‌آموزان بود پدیدار گردید که بیشترین روش‌های مورد استفاده عبارتند از: روی کاغذ یا دستمال کاغذی یا صندلی نوشتن، به بغل دستی نگاه کردن، عوض کردن ورقه‌ها، گذاشتن کتاب زیر ورقه‌ها، روی دست نوشتن یا در ماشین حساب ذخیره کردن اطلاعات.

جدول (۳): بیشترین روش‌های مورد استفاده برای تقلب تحصیلی در دانش‌آموزان

جنسیت	دختر و پسر مقاطع مختلف					
	دختر			پسر		
مقطع تحصیلی	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه دوم	ابتدایی	متوسطه اول	متوسطه دوم
روش‌های تقلب تحصیلی (امتحان)	نگاه به ورقه	زیر ورقه	نوشتن روی دست و کاغذ	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	عوض کردن ورقه‌ها و روی دستمال کاغذی و نوشتن
	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	نوشتن روی دست و کاغذ	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	عوض کردن ورقه‌ها و روی دستمال کاغذی و نوشتن
	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	نوشتن روی دست و کاغذ	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	عوض کردن ورقه‌ها و روی دستمال کاغذی و نوشتن
	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	نوشتن روی دست و کاغذ	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	عوض کردن ورقه‌ها و روی دستمال کاغذی و نوشتن
	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	نوشتن روی دست و کاغذ	نگاه به ورقه	بغل‌دستی و روی کاغذ	عوض کردن ورقه‌ها و روی دستمال کاغذی و نوشتن

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌کنید بیشترین روش‌های مورد استفاده برای تقلب تحصیلی در دانش‌آموزان دختر و پسر مقاطع مختلف ارائه گردیده است. در دانش‌آموزان دختر و پسر در مقاطع تحصیلی مختلف تفاوت خاصی از نظر روش‌های مورد استفاده برای تقلب تحصیلی مشاهده نمی‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر تبیین دیدگاه و تجربیات دانش‌آموزان متقلب تحصیلی بود که با استفاده از تحقیق کیفی و با رویکرد پدیدارشناسی از طریق مصاحبه نیمه‌ساختاریافته منجر به استخراج دو مضمون اصلی عامل‌های فردی و درونی و عامل‌های بیرونی و موقعیتی در خصوص علل گرایش دانش‌آموزان به تقلب تحصیلی و همچنین بیست‌ویک زیر مضمون شد که توانستند به‌وضوح علل گرایش دانش‌آموزان به تقلب تحصیلی را نشان دهند.

از نظر شرکت‌کنندگان بیشترین عامل‌های گرایش به تقلب تحصیلی داشتن ضعف درسی، فشار والدین، تقلب کردن در افراد خانواده و فامیل، تقلب کردن دوستان و همکلاسی‌ها، بی‌توجهی و مسامحه‌گری معلمان و مراقبان، تحقیر نشدن پیش دوستان و نمره کم نگرفتن، بالا بردن نمره‌ها و سطح امتحان، ملاک بودن نمره از نظر دانش‌آموز، تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها، سخت بودن تکالیف و دروس بود. یافته‌های حاضر به نوعی با نتایج پژوهش‌های (Farahani, KhoshbakhtAjirluo, 2015)، (Amini et al, 2015)، (Stephens & Nicholson, 2008)، (Gasemzade, 2013)، (Jahanbakshgade, Mohammadi & Ojimoghanluo, 2015)، (Khamesan & Amiri, 2011) همسو است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت که براساس پیشینه نظری تقلب جعل دانش، یا باهوش نشان دادن خود از روی نیرنگ و نوعی بی‌صداقتی

است و اکثر دانش‌آموزان و دانشجویان نوعی بی‌صدافتی تحصیلی را در طول دوران تحصیل خود تجربه کرده‌اند. تقلب، تخلف از هنجارها محسوب می‌شود و شیوع بالای تقلب؛ هشدار برای جامعه است و گویای آن است که روند تبعیت از قانون، دچار مشکل شده است. با توجه به این‌که مسأله اجتماعی؛ وضعیت اظهارشده‌ای است که با ارزش‌های شمار مهمی از مردم مغایرت دارد. در این میان موضوع تقلب تحصیلی نیز مسأله‌ای اجتماعی است. زیرا هدف از نهادهای آموزشی، آشنایی افراد با ارزش‌های جامعه و به‌نوعی جامعه‌پذیری آنان است و هنگامی که در این نهادها افراد به‌جای تبعیت از هنجارهای مشروع، انواع سرپیچی از هنجارها و ارزش‌های جامعه را فراگیرند، در جامعه نیز برای رسیدن به هدف، همین راه را ادامه خواهند داد. تقلب، در صورت شیوع، مانعی در جهت تحقق ارزش قانون‌گرایی است و اعتماد اجتماعی را در جامعه متزلزل می‌کند. شیوع تقلب در یک جامعه همچنین می‌تواند شاخصی از وجود آنومی اجتماعی در آن جامعه باشد. زیرا زمانی که افراد راه‌های قانونی برای رسیدن به اهداف خود نیابند، به‌اصطلاح قانون را دور می‌زنند (Burnett, 2016). در محیط تحصیلی هم اگر دانش‌آموزی یک‌بار از طریق تقلب موفق شود نمره خوبی بگیرد دیگر نمی‌تواند با فکر خودش امتحان دهد و در مقابل وسوسه‌ی نوشتن از روی دست دیگران پایداری نکند. بیشتر دانش‌آموزان در طول سال‌های مدرسه حداقل یکی دو بار تقلب می‌کنند و در بیشتر این موارد بدون آن‌که مطلب درسی را فهمیده باشند با نمره غیرواقعی به کلاس‌بالا راه می‌یابند و این موضوع مشکلات بسیاری را به وجود می‌آورد بیشتر والدین می‌خواهند فرزندان آن‌ها درک کنند که تقلب کردن کار درستی نیست حتی اگر بدون تقلب نمره بالاتری را بگیرند.

(Callahan, 2006) نویسنده کتاب فرهنگ تقلب، که سال‌ها روی این مسأله تحقیق کرده، معتقد است برای این‌که بچه‌ها مجبور به تقلب نشوند باید به آن‌ها فشار کمتری برای رسیدن به موفقیت تحصیلی وارد کرد. پدر و مادرها انتظار دارند فرزندانشان بهترین نمره‌ها را کسب کنند. گوشه نمره ۲۰ آن‌ها هم نباید ساییده شود. طبیعی است بچه‌ها هم می‌خواهند به سطح انتظار والدینشان برسند و رضایت آن‌ها را جلب کنند. مدرسه نیز به بچه‌ها فشار می‌آورد که نمره بهتری بگیرند و آن‌ها را براساس همین نمرات درجه‌بندی می‌کنند. خوب، وقتی دانش‌آموزان فکر کنند نمی‌توانند از پس امتحان برآیند، تحت فشار والدین، مدرسه و حتی همسالان خود به تقلب روی می‌آورند. بعضی دیگر هم تحت تأثیر همه این کار را می‌کنند، مجبور به تقلب می‌شوند. در واقع بعضی افراد تقلب می‌کنند چون نمی‌خواهند تنها کسی باشند که این کار را نمی‌کند. وقتی همه تقلب کنند، لابد تقلب نکردن احمقانه است. اگر کسی در حال تقلب کردن گرفتار شود که وضعیتش معلوم است، اما

اگر جان سالم به دربرد می‌تواند نمره خوب بگیرد، ولی اولاً در ناخودآگاه خود، این احساس را خواهد داشت که لیاقت نمره‌ای را که گرفته ندارد و نمی‌تواند به خود بقبولاند چیزی است که در واقع نیست. تازه مشکل اصلی وقتی خودش را نشان می‌دهد که فرد نیاز پیدا می‌کند چیزی را که آموخته است در جایی به کار ببرد.

یافته دیگر پژوهش نشان داد که هم در دانش‌آموزان دختر و هم در دانش‌آموزان پسر، بیشتر علت‌های داشتن ضعف درسی، تقلب کردن دوستان و همکلاسی‌ها، تحقیر نشدن پیش دوستان و نمره کم نگرفتن، بالا بردن نمره‌ها و سطح امتحان، تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها، سخت بودن تکالیف و دروس را عامل‌های اصلی تقلب مطرح کردند و در مورد تفاوت دانش‌آموزان در مقاطع مختلف از نظر برشمردن علت‌های تقلب تحصیلی در مقطع ابتدایی عامل‌های عدم اعتماد به دانسته‌ها، تقلب کردن دوستان و همکلاسی‌ها، ملاک بودن نمره از نظر دانش‌آموز، و در مقطع متوسطه اول عامل‌های تقلب کردن در افراد خانواده و فامیل، عدم اطلاع از تاریخ امتحان، رهایی از زحمت درس خواندن، و در مقطع متوسطه دوم عامل‌های لذت بردن از تقلب، راه آسان برای نمره گرفتن، تأثیر جو کلاس و همکلاسی‌ها، سخت بودن تکالیف و دروس دارای بیشترین تفاوت با مقاطع تحصیلی مختلف بودند. یافته حاضر به نوعی با پژوهش‌های (Khamesan & Amiri, 2011)، (Amini et al., 2015)، (Parvar, 2016)، (Zareh & Safari, 2015) همسو می‌باشد. در تبیین یافته حاضر هم می‌توان گفت که شاید دانش‌آموزان پسر و دختر در مقاطع تحصیلی متفاوت دارای ویژگی‌های شخصیتی، روانی، عاطفی متفاوتی نیز می‌باشند که این تفاوت‌ها و ادراکات و احساسات متفاوت دانش‌آموزان دختر و پسر از محیط زندگی و تحصیلی موجب شده که این دانش‌آموزان با ویژگی‌های شخصیتی و محیط آموزشی متفاوت دارای دیدگاه‌ها و عملکرد تحصیلی متفاوت نیز باشند.

یافته دیگر پژوهش نشان داد که بیشترین روش‌های مورد استفاده برای تقلب تحصیلی عوض کردن ورقه‌ها و روی دستمال کاغذی و کاغذ نوشتن، نگاه به ورقه بغل دستی روی دست نوشتن و ذخیره کردن اطلاعات در ماشین حساب، گذاشتن کتاب زیر ورقه امتحانی بوده است، همچنین در مورد بیشترین روش‌های مورد استفاده برای تقلب تحصیلی در دانش‌آموزان دختر و پسر مقاطع مختلف تفاوت خاصی از نظر روش‌های مورد استفاده برای تقلب تحصیلی مشاهده نگردید. در نتایج تحقیق (Khamesan & Amiri, 2011)، (FarhadiAjirluo & Farahani, KhoshbakhtAjirluo & FarhadiAjirluo, 2015)، (Abedinipour, Samadi & Momeniyan, 2013) هم به این صورت ارزیابی شده است. همان‌طور که در این پژوهش علل و راهکارهای تقلب بیان شد می‌توان گفت که ریشه این علت‌ها و روش‌ها در جامعه و خود آموزش نهفته است و به‌گونه‌ای این معضل در آموزش ما نهادینه شده است، که عدم توجه به آن تهدیدی برای آموزش فراگیران و در کل برای جامعه است شاید تقلب عاملی ساده و فراگیر به نظر بیاید اما اگر بادی منطقیان را بررسی کنیم می‌فهمیم که علاوه بر

ترویج و دروغ‌گویی تمام ابعاد وجودی محصلان و زندگی آن‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. همچنین تقلب موجبات ترس و دلهره را در میان افراد زیاد می‌کند گرچه آن‌ها واهمه دارند که آبروی آنها در سر جلسه امتحان برود اما چون به نظر آنها درس سخت است و شرایط خانوادگی مساعدی برای خواندن دروس امتحانی خود ندارند به تقلب رو می‌آورند.

پژوهش حاضر دربارهٔ دانش‌آموزان شهر سنندج و محدود به مدارس دخترانه و پسرانه در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ بود. این نتایج ممکن است در سال‌های دیگر، گروه‌های سنی، دانشجویان متفاوت تغییر یابد. عدم توجه به دیگر عوامل فردی و موقعیتی از قبیل: ویژگی‌های شخصیتی، وضعیت تحصیلی، دسترسی به امکانات و منابع آموزشی، شیوه‌های تدریس و ارزشیابی از محدودیت‌های دیگر پژوهش حاضر است. همچنین از دیگر محدودیت‌های پژوهش حاضر، می‌توان به وقت گیر بودن مصاحبه‌ها و بی‌علاقگی و کم‌حوصله بودن برخی از دانش‌آموزان و عدم همکاری مناسب برخی معلمان و مدیران با اجرای پژوهش حاضر اشاره کرد.

پیشنهاد می‌شود تا دیدگاه‌های خود آموزش‌دهندگان از تقلب تغییر کند، به طوری که خود معلمان به‌عنوان یک الگوی برای دانش‌آموزان باشند و هرگونه حرکات و اعمال و سهل‌انگاری در رفتار خود از طرف معلمان برای دانش‌آموزان قابل قبول است و عدم توجه به تقلب دانش‌آموزان و تشویق به این عمل از سوی معلم یک معضل بزرگی است که موجب تحریک فراگیر و در نتیجه او را از سعی و تلاش بازمی‌دارد. همچنین اصلاح و ترویج فرهنگ درست از طرف تولیدکنندگان فرهنگ مثل صداوسیما که امروزه نمی‌توان نقش آن را در فرهنگ‌سازی نادیده گرفت، طوری عمل کند که در جامعه به‌عنوان یک عامل عادی در ذهن مردم جریان نیابد و نه تنها در حوزه‌ی آموزش بلکه در ارتباطات روزمره مردم مشاهده نشود. بنابراین باید مسئولان به این امر توجه داشته باشند که واقعاً این امر دانش‌آموزان را تنبل به بار می‌آورد به طوری که آن‌ها پشتکار در خواندن دروس نشان نمی‌دهند و به جای حفظ کردن و آماده شدن برای امتحان اقدام به تقلب می‌کنند و در نتیجه انگیزه برای یادگرفتن و مطالعه ندارند و نیز پیشنهاد می‌شود به دلیل اینکه در پژوهش حاضر، از روش کیفی برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده گردید برای بررسی دقیق‌تر عامل‌های گرایش به تقلب تحصیلی و ارتباط آن‌ها با ویژگی‌های شخصیتی و ژنتیکی و عامل‌های اجتماعی پژوهش‌های توأم کمی و کیفی صورت گیرد.

منابع

- Abedinipour, A, Samadi, F, Momeniyan, S. (2013). The prevalence and factors related to cheating among students, Qom University of medical sciences. *Journal of Strides in Development of Medical Education*, 8(19):73-80. [In Persian]
- Adib hajbageri, M., parvizi, S., Salsali, M. (2007). Qualitative research methods, Tehran. Publishing Bashari: Bohfe. [In Persian].
- Aliverdina, A., Salehinejad, S. (2013). To examine the Effective factors in attempting to cheat students. *The journal ethics in science and technology*. 8 (1): 85-93. [In Persian].
- Amini, M., Parizad, M., Rivaz, S., Sageb, M., Rivaz, M. (2015). Comparison of the attitude and practice of clinical medical students of Shiraz University of medical sciences section in a variety of academic cheating, *Journal of Strides in Development of Medical Education*, 12(5): 709-717. [In Persian]
- Anderman, E.M., Murdock, T.B. (Eds.). (2011). *Psychology of academic cheating*. Academic Press.
- Anderman, E. M., Midgley, C. (2004). Changes in self-reported academic cheating across the transition from middle school to high school. *Contemporary Educational Psychology*, 29(4): 499 -517.
- Burnett, A. J., Smith, T. M. E., Wessel, M. T. (2016). Use of the Social Cognitive Theory to Frame n vetttt y Sudent'' Pecepiions of hh eaing. *Journal of Academic Ethics*, 14(1): 49-69.
- Ballantine, J. A., Larres, P. M., Mulgrew, M. (2014, March). Determinants of academic cheating behavior: The future for accountancy in Ireland. In *Accounting Forum*, 38(1):55-66). Elsevier.
- Burrus, RT., McGoldrick, K., Schuhmann, PW. (2007). Self-reports of student cheating: Does a definition of cheating matter? *Journal of Economic Education* ,38(1): 3-16.
- Callahan, D. (2006). The Cheating Culture. *Rev. Jur. UPR*, 75, 721.
- Chapman. KJ, Davis, R., Toy, D., Wright, L. (2004). Academic integrity in the business school environment: I'll get by with a little help from my friends. *Journal of Marketing Education*, 26(3): 236-249.
- Farahani, Z., Khoshbakht Ajirluo, S., Farhadi Ajirluo, J. (2015). *The relationship between anxiety levels of students and of their cheat*, Third International Conference on Psychology and Social Sciences, Tehran, Institute Owners Forum Mehr Eshrag. [In Persian]
- Farnese, M.L., Tramontano, C., Fida, R., Paciello, M. (2011). Cheating behaviors in academic context: Does academic moral disengagement matter? *Procardia-Social and Behavioral Sciences*, 29: 356-365.
- Frankpy, W., Marilyn, D., M. Translation Hamid Reza Malek Mohammadi. (2009). *Criminology theories*. Third printing. Publish mizan .p 242. [In Persian].
- Gasemzade, R. (2013). *The role of the master in the academic cheating perceived from the perspective of, the University of Birjand Students*, Master thesis, Faculty of literature and human sciences, the University of birjand. [In Persian].
- Giddens, A. (2015). *Sociology*. Translation Hasan chavoshian. Tehran: ney publishing. [In Persian].
- Habibikaleibar, R., Farid, A., Gharib, H. (2014). Phenomenological analysis of the underlying causes of addiction and its withdrawal from the perspective of improved addicts, *Journal of Social Health addiction*, 1(3): 41-54. [In Persian].
- Henning, M.A., Ram, S., Malpas, P., Shulruf, B., Kelly, F., Hawken, S. J. (2013). Academic dishonesty and ethical reasoning: pharmacy and medical school students in New Zealand. *Medical teacher*, 35(6): e1211-e1217.
- Heravikarimoy, M. et al. (2007). Explaining the perspective of seniors about the sense of loneliness: A phenomenological qualitative study, *Journal of Elder*. 2(6):410-420. [In Persian].

- Jahanbakhshgade, S., Mohammadi, B., Ojimoghanluo, H. (2015). *The pathology of cheating among students and reduce this problem solution*. The 1st Congress of the national scientific research, development, and promotion of educational science and psychology, sociology, and the social and Cultural Sciences of Iran, Tehran, Association of Science and Technology development. [In Persian].
- Khamesan, A., Amiri, M. (2011). Reviews of academic fraud among male and female students. *The journal ethics in science and technology*, 6(1): 53-61. [In Persian].
- Khodaie, E., Moghadamzadeh, A., Salehi, K. (2011). Factors Affecting the Probability of Academic Cheatin School Students in Tehran. *Procedia Social and Behavioral Sciences*. 29. 1587-1595. Retrieved from <http://www.scienceDirect.com>. [In Persian].
- Malesky Jr, L.A., Baley, J., Crow, R. (2016). Academic Dishonesty: Assessing the Threat of Cheating Companies to Online Education. *College Teaching*, 64(4): 178-183.
- Midgley, C. (Ed.). (2014). *Goals, goal structures, and patterns of adaptive learning*. Routledge.
- Naghdipour, B., Okechukwu L. E. (2013). Students` Justifications for Academic Dishonesty: Call For action. *Procedia Social and Behavioral Sciences* 83. 261-265. Retrieved from: <http://www.scienceDirect.com>.
- Nora, W. L. Y. & Zhang, C. (2010). Motives of cheating among secondary students: the role of self-efficacy and peer influence. *Asian Pacific Educational Review*, 11(4): 573- 584.
- Nikgozar, A. (2005). *Basics of sociology*. Tehran. Publishing totia. [In Persian].
- Ogilvie J, Stewart A (2010). The integration of rational choice and self-efficacy theories: A situational analysis of student misconduct. *The Australian and New Zealand Journal of Criminology*, 43(1): 130-155.
- Parvar, S. (2016). *Prediction the academic cheating on internal and external motivational high school students Urmia*, The second International Conference on management and human sciences, Turkey, Institute of Directors thinker. [In Persian]
- Rabyngtn, E., Weinberg, M. (2003). *Seven theoretical approaches on social issues*, Translation rahmatollah sedigh sarvestani ,Tehran, Tehran University publications. The print publications of the Institute. [In Persian].
- Wilkinson, J. (2009). Staff and student perceptions of plagiarism and cheating. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 20(2): 98-105.
- Sarita, R.D. (2015). Academic cheating among students: the pressure of parents and teachers. *IJAR*, 1(10): 793-797.
- Stone TH, Jawahar IM, Kisamore JL (2010). Predicting academic misconduct intentions and behavior using the theory of planned behavior and personality. *Basic and Applied Social Psychology*, 32: 35-45.
- Stephens, J. M., Nicholson, H. (2008). Cases of incongruity: Exploring the divide between adossccensss beliefs and behavior related to academic dishonesty. *Educational Studies*, 34(4): 361-376.
- Zamani, M., Ahi, g, Ravanjuo, F. (2015). *The relationship between self-esteem and self-control with cheating academic among students of the Islamic Azad University of Birjand*, the second International Conference on research in behavioral and social sciences, Tehran, Institute leader, conference Karim. [In Persian]
- Zareh, H., Safari, S. (2015). Comparing cheating on the exam paper with the paper and without (your computer) of Payam Noor University, *Journal of higher education*, 8(29), 153-170. [In Persian]